

Születésnap*

Látom, ez az új divat. A szervezők megmondják, miről beszéljek, miről írjak. Az elmúlt hetekben már kétszer is ez történt velem. Persze történt már korábban is ilyesmi, és az, hogy most már harmadszor megmondják, miről beszéljek, az nem valami halatlanság dolog, de... De, kérem szépen nem is olyan régen, két, három, négy évvel ezelőtt, nem emlékszem pontosan mikor, részt vettem már Szegeden egy ilyen, a futballmeccset kiegészítő Írók-filozófusok felolvasáson, s akkor senki nem mondta meg, miről beszéljek. Tán hiányzott a megmondó ember. Így aztán nem volt gondom a témával. Aki jelen volt, emlékezhet, hogy Donald pumaszőr kucsmája volt a téma, amikor aztán a kucsma készítésekor elfogyott a puma, a fejfedő üzem nődolgozói besegítettek, tetszik emlékezni... Aztán hogy a Donald kacsa kucsmájáról volt-e szó, vagy az elnökről, ekörül némi bizonytalanság érződött, előbb úgy tűnt, hogy a kucsma várományosa az elnök, aki meglátogatja a lovukról hátrafelé nyilazó kipszakszerű nép Viktor királyát, a végén azonban mégis megfürdöttem Donaldot a fekete tóban, készüljön csak nyugodtan anyjához Lengyelországba. Anyja, nem anyja, a vendéglátó Viktor lelki rokona.

Most meg aztán születésnap. Szólhatnak persze Donald, vagy akár Viktor király születésnapjáról, ehhez azonban semmi kedvem, s nem is tudom, melyik mikor van. Mert egyikük sem tagja valamelyik facebook csoportomnak, s csak a facebook a megmondhatója, kinek mikor van a születése napja. Mert hogy a facebook az oka, hogy azzal a rettegéssel kezdődik a nap, vajon hány születésnapot kell ma felköszöntennem, hogy ugyanis hány ismerősömnak van ma születésnapja. A rettegés önmagában nem a születésnaposok számát illeti, 5-6-nál több még soha nem volt, egy viszont mindig akadt, statisztikailag így oszlanak el a születések az év 365 napjára; a rettegés, de nem is rettegés, egyszerűen rossz, megalázó érzés; s onnan van, hogy... Két tényezője van a dolognak. Az egyik, hogy az ismeretlen ismerősök között – mert hogy a facebookos ismerősök közül a legtöbbet nem ismerem, nyilvánvalóan rossz gombot nyomtam meg, amikor az illető jelezte, hogy ismerősöm akar lenni; a dologra még visszatérek –, a másik meg az, hogy ha mondjuk három születésnapos *ismerős* ismerősöm is van, mert, tán hiba, de csak azokat köszöntöm fel – vajon miért egyáltalán, hiszen nem állnak közel hozzám, csak az ismerőseim – képes vagyok-e három különböző születésnapi szöveget fogalmazni; hogy miért van erre szükség, azt ne kérdezzétek, magam sem tudom. Egyszerűen szégyellem háromszor egymás után leírni, hogy „Boldog születésnapot, Amálka!” Persze nem mind a három Amálka, de ez végképp mindegy, hiszen egyik sem Amálka.

Nos, nem fogynak az ismerősnek jelentkezők. Ismerősök alig-alig jelentkeznek már ismerősnek, annál többen olyanok, akiket nem ismerek. S nem is fogom őket

* Az itt olvasható szövegek 2021. szeptember 23-án hangzottak el a szegedi Grand Caféban, az Esterházy Péter emlékére szervezett Írók-filozófusok felolvasóest keretében. A meghívott szépírók és filozófusok a „születésnap” témához kapcsolódó szövegeiket olvasták fel. A programon részt vett Garaczi László és Németh Gábor is felolvasóként, de írásaik korábban már megjelentek nyomtatásban, ezért blokkunk ezeket az írásokat nem tartalmazza.

megismerni, mert Kínából, Dél-Amerikából, Srí Lankából jelentkeznek, már amennyire ezt meg tudom állapítani. Most már odafigyelek; nem jelölöm őket vissza. Aztán ha másnap újból előkerülnek... Lehet, hogy ezek Viktor király vagy éppen Donald ex-elnök titkos ügynökei? Ugyan már, elég a paranoiából! Elég sok van az ilyenekből, még több azonban online szex-munkás lányokból. Azokat is hazaküldöm, már azt is tudom, hogy ugyanazt a képsort küldik étvágygerjesztőként. Vajon politically correct ez a kifejezés, hogy online szexmunkás? A fekete az afro-amerikai; – mellesleg, kérdelem – akkor is, ha Afrikában él? Akkor biztos afro-afrikai, a búrok meg euro-afrikaiak; s az algériai arabok? Na, de tessék már visszakanyarodni a születésnaphoz, mert még kikapok.

Gondolom fel tetszettek már fogni, hogy elegendem van a születésnapokból. A cégek és más ilyenek születésnapját ne is említsük. Az egyedek születésnapjának nyilvánosságából is elegendem van, még ha nem is Viktor király vagy az ex-elnök születésnapjáról lenne is szó. Adják nekem vissza a családi és baráti születésnapok bensőségességét. – Tudom, úgy tűnik, naiv hülye vagyok. Összekeverem a társadalom – s nemcsak a magyar társadalom – alakulását a politika alakulásával. Ez nem így van. Nem beszéltem ugyanis politikáról. Társadalmi folyamatokról beszéltem. Melyeket elemezni persze nem egy tízperces előadásban kell. De hadd köszönjem meg e szellemi futball szervezőinek, hogy a labda, a téma megjelölésével segítségemre volt abban, hogy elinduljak végiggondolni, miért is utálom annyira a facebookos születésnapokat.

De talán Péter születésnapjára gondoltatok. Mikor van (volt), nem tudom. Ettől függetlenül Péter szinte naponta eszembe jut. Nagyon hiányzik!